

UNIwersYTET WARSAWSKI

Uniwersytecka Rada ds. Kształcenia

Protokół

IX Posiedzenia Uniwersyteckiej Rady ds. Kształcenia w kadencji 2019-2020,
które odbyło się w dniu 20 kwietnia 2020 r.
w trybie zdalnym

W posiedzeniu wzięli udział:

- dr hab. Jolanta Choińska-Mika, prof. ucz. – Prorektor ds. studentów i jakości kształcenia, Przewodnicząca Uniwersyteckiej Rady ds. Kształcenia (URK);
- mgr Maksymilian Sas – Sekretariat Prorektora ds. studentów i jakości kształcenia, Sekretarz URK;
- prof. dr hab. Barbara Fatyga – Wydział Stosowanych Nauk Społecznych i Resocjalizacji;
- dr Justyna Godlewska-Szyrkowa – Wydział Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych;
- mgr Natalia Greniewska – Przewodnicząca Samorządu Doktorantów;
- prof. dr hab. Grzegorz Karasiewicz – Wydział Zarządzania;
- dr Agnieszka Janiak-Jasińska – Pełnomocnik Rektora ds. jakości kształcenia;
- dr hab. Sylwia Kulczyk – Wydział Geografii i Studiów Regionalnych;
- Kamil Lebnicki – Wydział Filozofii i Socjologii; przedstawiciel Samorządu Studentów;
- dr hab. Magdalena Markowska – Wydział Biologii;
- mgr inż. Damian Michalik – Wydział Fizyki, przedstawiciel Samorządu Doktorantów;
- dr hab. Aneta Pieniądz – Wydział Historyczny;
- mgr Michał Radek – Wydział Prawa i Administracji;
- dr Małgorzata Sieńczewska – Wydział Pedagogiczny;
- prof. dr hab. Ewa Szczęsna – Wydział Polonistyki;
- Krystyna Szumberska – Wydział Biologii, przedstawicielka Samorządu Studentów;
- dr hab. Krzysztof Turzyński, prof. ucz. – Wydział Fizyki;
- mgr Jolanta Urbanik – Pełnomocnik Rektora ds. realizacji Procesu Bolońskiego i organizacji nauczania języków obcych na UW;
- Jan Wieczorek – Wydział Lingwistyki Stosowanej, przedstawiciel Samorządu Studentów;
- Michał Zinowczyk – Wydział Zarządzania, przedstawiciel Samorządu Studentów.

Goście:

- mgr Andrzej Dorociuk – Biuro ds. Jakości Kształcenia, protokolant;
- mgr Michał Goszczyński – Biuro ds. Jakości Kształcenia.

UNIwersYTET WARszawSKI

Uniwersytecka Rada ds. Kształcenia

Nieobecni:

1. Antoni Łukasik – Kolegium Międzydziedzinowych Indywidualnych Studiów Humanistycznych i Społecznych, przedstawiciel Samorządu Studentów.

Program posiedzenia zaproponowany przez Przewodniczącą URK:

1. Sprawy bieżące.
2. Przyjęcie protokołu z posiedzenia w dniu 9 marca 2020 r.
3. Etyka badań z udziałem człowieka.
4. Wytyczne dotyczące przeprowadzania egzaminów i oceniania studentów.
5. Wytyczne w sprawie przeliczania na punkty ECTS przedmiotów związanych z zaliczaniem części programu studiów w innej uczelni lub instytucji oraz uznawania z nich ocen.

Otwarcie posiedzenia 17:00

Na wstępie Przewodnicząca URK poprosiła o przyjęcie protokołu posiedzenia z dnia 9 marca 2020 r. – protokół został przyjęty jednogłośnie.

Sprawy bieżące

1) Przewodnicząca URK przypomniała o czekającej UW reorganizacji sesji i części zajęć oraz sposobu ich organizowania, co będzie tematem spotkania z kierownikami jednostek dydaktycznych oraz zastępcami dyrektorów ds. studenckich w dniu 27 kwietnia br. Podkreśliła m.in., że dużym wyzwaniem logistycznym będzie przygotowanie pisemnego egzaminu z języka angielskiego – obecnie nie jest możliwe dotrzymanie terminu egzaminu (dotychczas odbywał się na początku sesji letniej) i zgromadzenie tak dużej liczby studentów w jednym czasie. W tej kwestii Przewodnicząca wypracowała wspólnie z J. Urbanik, A. Dąbrowskim (Dyrektorem Szkoły Języków Obcych) i prof. J. Sujecką-Zajac (Przewodniczącą Rady Koordynacyjnej ds. Certyfikacji Biegłości Językowej), projekt, o którego zreferowanie poprosiła J. Urbanik.

Główne założenia (propozycje) projektu:

1) Najważniejsza część egzaminów końcowych z języków obcych, czyli egzamin z języka angielskiego na poziomie B2, odbędzie się w terminie, do którego będą dostosowane terminy innych egzaminów z języków obcych. Termin egzaminu na poziomie B2 będzie terminem „sztywnym” – najbezpieczniejszym wydaje się obecnie 13 lipca (w zależności od liczby zgłoszonych osób, być może egzamin 13 lipca odbędzie się w dwóch turach lub w dniach 13-14 lipca). Pozostałe egzaminy (język angielski na poziomie B1, C1 oraz egzaminy z innych języków obcych, w tym rzadkich)

UNIwersYTET WARszawSKI

Uniwersytecka Rada ds. Kształcenia

będą planowane w sposób elastyczny, począwszy od dnia zakończenia zajęć (planowanego na ok. 10 czerwca). Podjęto decyzję, aby w pierwszej kolejności do egzaminu z języka angielskiego na poziomie B2 podeszli studenci 3. roku studiów licencjackich oraz 3., 4. i 5. roku jednolitych studiów magisterskich, zaś pozostali chętni w sesji jesiennej (niezależnie od jej terminu). Przewidziano możliwość poprawek egzaminów. Mogłyby się one odbyć również w kolejnym roku akademickim.

2) Uruchomienie kursów (rejestracja żetonowa – 1 kurs = 1 żeton = 1h lekcyjna) z wykorzystaniem platform do nauczania w trybie zdalnym (z udziałem lub bez nauczyciela) przygotowujących do egzaminów odnoszących się do poszczególnych badanych kompetencji. Planowany początek działań to 10 czerwca – 10 lipca. Kursy z języka angielskiego oraz innych języków na poziomie B2 zorganizowałaby Szkoła Języków Obcych oraz Centrum Kształcenia Nauczycieli Języków Obcych i Edukacji Europejskiej UW). Planowana liczba osób uczestniczących w kursie wynosiłaby od 20 do 100 studentów.

W związku z tym, że na podstawie przepisów dotyczących szkolnictwa wyższego zawartych w ustawie z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (tzw. „tarczy antykrzysowej 2.0”), egzaminy w trybie zdalnym mogą odbywać się przy wykorzystaniu urządzeń nagrywających, Przewodnicząca podkreśliła konieczność skonsultowania tej kwestii z prawnikami i ustalenia właściwej interpretacji i odpowiedniego podejścia UW do takiej możliwości (m.in. sposobu i czasu przechowywania nagrań, terminu ich usunięcia etc.) – procedura powinna powstać do końca przyszłego tygodnia.

Na prośbę J. Godlewskiej-Szyrkowej Przewodnicząca dopuściła możliwość przesunięcia terminu przygotowania przez rady dydaktyczne szczegółowych zasad procesu dyplomowania, w szczególnych sytuacjach, dla indywidualnych przypadków, z uwagi na złożoność materii (termin może zostać przesunięty na czas maksymalnie 2 tygodni po 30 kwietnia).

M. Goszczyński przekazał informację o rozmowach w sprawie projektu partnerstwa strategicznego z przedstawicielami Uniwersytetów w Heidelbergu i Kopenhadze oraz zaproponowanych przez nich znaczących zmianach charakteru tego partnerstwa. Zaproponowane zmiany uniemożliwiają w chwili obecnej sfinalizowanie tego projektu z innymi partnerami z 4EU+, a tym samym zmniejszają szanse na otrzymanie grantu.

5) Przewodnicząca poinformowała również (w odpowiedzi na pytanie B. Fatygi), że terminy sesji będą znane po spotkaniu z KJD zaplanowanym na 27 kwietnia br.

Etyka badań z udziałem człowieka

Przewodnicząca przypomniała ustalenia kończące dyskusję dotyczącą tego tematu, która odbyła się podczas IV posiedzenia URK. Zaproponowano wówczas wprowadzenie na stronie tytułowej pracy dyplomowej klauzuli (podpisanej przez autora pracy dyplomowej i kierującego pracą) mówiącej o etycznym przeprowadzeniu badań. Kwestią sporną pozostało rozstrzygnięcie, czy odpowiedzialność o ewentualnym skierowaniu pracy do komisji etycznej spoczywa na studencie, czy opiekunie pracy dyplomowej? Większość członków URK była zdania, że w przypadku prac dyplomowych już w momencie ustalania tematu pracy i zakresu badań powinno być wiadome, czy wymagane będą stosowne opinie odpowiednich ciał. Następnie propozycje udostępnione wcześniej w dokumencie „*Etyka Badań z Udziałem Człowieka*”, szczegółowo omówiła E. Szczęsna.

Podsumowując, Przewodnicząca URK podkreśliła, że poruszone kwestie dotyczą prac, które będą pisane w przyszłym roku akademickim. Pozwoli to w odpowiednim czasie powołać właściwe komisje i przygotować stosowne dokumenty/formularze.

B. Fatyga dodała, że na omawiane kwestie powinno się patrzeć w dosyć wąskim ujęciu, jako na *badania z udziałem człowieka wykorzystywane do pisania prac dyplomowych*. W związku z czym zaproponowała bardziej szczegółowy tytuł opracowywanego dokumentu: *Zasady etyczne przyjęte w badaniach do prac dyplomowych*.

K. Turzyński zwrócił uwagę na kwestię badań ukrytych: czy powinny odbywać się przy zastosowaniu innych procedur – w takim przypadku do właściwej komisji (zachowując hierarchię) powinien zwrócić się opiekun pracy (badań). Przewodnicząca URK podkreśliła rolę opiekunów naukowych (promotorów). To na nich spoczywa odpowiedzialność związana z prowadzeniem pracy dyplomanta, począwszy od właściwego sformułowania tematu pracy. Zaproponowała także przeprowadzenie ewentualnych szkoleń.

Konkludując, Przewodnicząca URK stwierdziła, że wszystkie rekomendacje powinny zostać zebrane i w formie uchwały i przekazane Rektorskiej Komisji ds. Etyki Badań Naukowych z Udziałem Człowieka. Poprosiła również o przyjęcie przygotowanej uchwały w trybie korespondencyjnym. Datę opracowania uchwały wyznaczono na 4 maja br., zaś osoby odpowiedzialne za przygotowanie – B. Fatyga i E. Szczęsna. Ewentualne dalsze uwagi powinny odnosić się już do opracowanego dokumentu.

Wytyczne dotyczące przeprowadzania egzaminów i oceniania studentów

W dyskusji udział wzięli: Przewodnicząca URK, N. Greniewska, E. Szczęsna, M. Markowska, A. Pieniądź, K. Turzyński, A. Janiak-Jasińska, K. Lebnicki, B. Fatyga, G. Karasiewicz.

Z uwagi na zaawansowane prace dotyczące omawianych kwestii, Przewodnicząca URK poprosiła o wnioski wynikające z komentarzy do udostępnionego dokumentu.

UNIwersYTET WARszAWSKI

Uniwersytecka Rada ds. Kształcenia

K. Turzyński podsumował ostatnią dyskusję dotyczącą przeprowadzania egzaminów i oceniania studentów, podkreślając kwestie techniczne i merytoryczne.

Następnie, w trakcie dyskusji, poruszono m. in. kwestie związane z różnymi sposobami egzaminowania, prawem studenta do indywidualnego podejścia do egzaminów, postulaty studentów, aby egzaminy były przeprowadzane bezstronnie (przy uczestnictwie w nich trzeciej osoby), egzaminowania przez doktorantów w zastępstwie prowadzących zajęcia, egzaminowania na zasadzie „otwartych drzwi”, roli obserwatora i osób trzecich (postronnych), niemożliwością porównania ocen w egzaminach „sztafetowych” (ocena odnoszona do wiedzy najlepszego studenta), zgłaszanych przez studentów obaw przed wyrażaniem chęci indywidualnego zdawania egzaminów oraz monitorowaniem procesu oceniania. Główną kwestią pozostaje obecność osób trzecich podczas egzaminów ustnych i ustalenie, jaki powinien być standard przeprowadzania egzaminów (1:1 czy zasada „otwartych drzwi”).

Konkludując, Przewodnicząca zasugerowała przekazanie wytycznych radom dydaktycznym do refleksji i pracy nad nimi (z uwagi na studentki/ów z różnymi potrzebami edukacyjnymi punkt dotyczący udziału osób trzecich podczas egzaminu powinien zostać poprawiony). Pozwoliłoby to na zebranie informacji o doświadczeniach i praktykach egzaminowania w poszczególnych jednostkach. Odnosząc się do kwestii monitorowania ocen dodała, że URK będzie dążyć do tego, aby to rady dydaktyczne określiły zakres działań, wypracowały odpowiednie narzędzia oraz podjęły dyskusję o jakości przeprowadzanych egzaminów.

Ustalono, że A. Janiak-Jasińska i K. Turzyński zredagują zaproponowany materiał – poprawiony dokument stanie się podstawą do przygotowania uchwały

Wytyczne w sprawie przeliczania na punkty ECTS przedmiotów związanych z zaliczaniem części programu studiów w innej uczelni lub instytucji oraz uznawania z nich ocen

Przewodnicząca poprosiła J. Urbanik o zreferowanie przygotowanego materiału.

Projekt wytycznych URK zawiera rozwiązania dotyczące m.in. różnych interesariuszy (od studentów po KJD), roli poszczególnych uczestników procesu i ich odpowiedzialności oraz sposobów przeliczania punktów ECTS/ocen. Pani Pełnomocnik podkreśliła, że jako uniwersytet posiadający Kartę Uczelni Erasmus oraz będąc uczelnią Europejskiego Obszaru Szkolnictwa Wyższego, jesteśmy zobligowani zrealizować do 2024 roku zobowiązanie do automatycznego uznawania okresów studiów (wypełnić postulaty Konwencji o uznaniu kwalifikacji związanych z uzyskaniem wyższego wykształcenia w Regionie Europejskim, tzw. „konwencji lizbońskiej” – przed wyjazdem/przyjazdem studenta, o ile trzy strony się do tego zobowiązały i w konsekwencji uznawać cały dorobek studenta bez zbędnej zwłoki i trudności). Od strony informatycznej zostało do tego celu przygotowane odpowiednie narzędzie w USOS.

UNIWERSYTET WARSZAWSKI

Uniwersytecka Rada ds. Kształcenia

W dyskusji z udziałem Przewodniczącej URK, J. Urbanik. A. Janiak-Jasińskiej, K. Turzyńskiego, J. Godlewskiej-Szyrkowej, Maksymiliana Sasa, M. Markowskiej, zwrócono uwagę m. in. na przestrzeganie zapisów zawartych w Learning-Agreement (LA), uznawalność / stwierdzenie równoważności przedmiotów, ale także na konieczność podjęcia odpowiednich działań gwarantujących przestrzeganie przyjętych zobowiązań (pojawiają się informacje od studentów o konieczności zaliczania przedmiotów, które mieli zaliczone podczas realizowania etapu studiów na uczelni zagranicznej), możliwości wyznaczenia różnic programowych w przypadku braku przedmiotów gwarantujących osiągnięcie niezbędnych efektów uczenia się, roli koordynatora ds. mobilności oraz monitorowania ocen.

W podsumowaniu Przewodnicząca URK wskazała istotne kwestie wynikające z dyskusji:

- najistotniejsza – uznawalność równoważności przedmiotów i gwarancja przestrzegania ustaleń,
- URK nie uważa obecnie za konieczne wypracowania przez rady dydaktyczne regulacji dotyczących monitorowania ocen. Wydają się jednak konieczne refleksje i przemyślenia odnoszące się do zasad formułowania zapisów LA oraz roli koordynatora mobilności i studenta podczas tworzenia tego dokumentu,
- dopuszczalne jest uzgodnienie ze studentem zrealizowania (przed wyjazdem na uczelnię zagraniczną) dodatkowych przedmiotów, dla których zdefiniowane efekty uczenia się nie mogą być osiągnięte podczas odbywania etapu studiów w uczelni zagranicznej.

Przewodnicząca URK poleciła, aby udostępnić przygotowany materiał KJD. Miałby być on wykorzystywany przy przeliczaniu punktów ECTS i służyć jako kompendium wiedzy w odniesieniu do innych przepisów regulaminowych. URK proponuje, by przestrzegać zasady, że do każdego kierunku studiów powołuje się koordynatora ds. mobilności.

Ustalono, że kolejne posiedzenie odbędzie się w dniu 27 kwietnia br. Podczas spotkania omówione zostaną kwestie związane z ewaluacją procesu kształcenia dokonywaną przez studentów.

Przewodnicząca URK zamknęła posiedzenie o godz. 19:20.